

MVOI-actieplan 2022-2025

Ministerie Economische Zaken en Klimaat (EZK), Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

Aanleiding

De Ministeries van EZK en LNV delen de stafdienstverlening. Hieronder valt ook de inkoop. Beide Ministeries kopen op jaarbasis voor ongeveer 900 miljoen euro in. De grootste rubrieken zijn de inkoop van advies- en onderzoeksdiensten en de inhuur van ICT-personeel.

Vooruitlopend op het Nationaal Plan MVOI heeft de coördinerend directeur Inkoop (CDI) in 2022 opdracht gegeven om een MVOI-actieplan op te stellen. Doel hiervan is de inkoopgelden zoveel mogelijk te laten bijdragen aan de verduurzaming van Nederland.

Het actieplan is in juni 2022 vastgesteld door het management van beide Ministeries. Hierdoor wisten beide Ministers waartoe ze zich verplichtten toen ze in november het Manifest MVOI tekenden. De eerste evaluatie en aanscherping van het MVOI-actieplan zijn in april 2023 vastgesteld.

Ambities

Het Landelijk Manifest MVOI gaat uit van 6 thema's en 5 ambitieniveaus:

Thema's	Ambitieniveaus
	Het manifest onderscheidt vijf stappen die partijen kunnen inzetten voor de aanpak van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen: Stap 1 : afweging Stap 2 : pilots Stap 3 : verbreding Stap 4 : borging Stap 5 : leiderschap

Afbakening

Er zijn voor EZK en LNV drie manieren om met departementale inkoopgelden bij te dragen aan de verduurzaming van Nederland.

1. Inkoop van advies en onderzoek dat kennis oplevert voor *effectief beleid* van EZK (energietransitie) en LNV (kringlooplandbouw). Dit valt buiten dit actieplan omdat dit beleid een opgave is voor de beleidsdirecties, niet van de bedrijfsvoering.
2. Inkoop van producten ten behoeve van de verduurzaming van de *eigen organisatie*: herbruikbare grondstoffen enz voor de huisvesting, groene energie om gebouwen te verwarmen, circulaire inrichting. De sociale doelen vallen hierbuiten omdat de Ministeries deze voor hun eigen organisaties niet nastreven met inkoopgelden, maar met hun reguliere P&O-beleid. Voor de verduurzaming van de organisatie overeenkomstig de voorbeeldrol in het Klimaatakkoord hebben EZK en LNV een departementale duurzaamheidscoördinator aangesteld.
3. Bevorderen van de verduurzaming van de *organisaties van de leveranciers* door middel van MVI-criteria in het inkoopproces (aanbesteden, implementeren, bestellen en monitoren). Feitelijk betreft dit de bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap (MVO) met departementale inkoopgelden. Dit is het uitgangspunt van dit actieplan.

De Ministeries van EZK en LNV bevorderen de verduurzaming van hun leveranciers door tussen 2022 en 2025 in te zetten op de volgende inhoudelijke en procesmatige doelen:

Inhoudelijke thema's	Stap	Ambitie 2025
Klimaatneutraal	4	De inkoopketen heeft de voorwaarden gerealiseerd voor de certificering naar CO2-prestatieladder trede 4 voor beide Ministeries.
Milieuvriendelijk inkopen en biodiversiteit	4 en 2	Inkopen: duurzaamheid geborgd in het hele inkoopproces (100% MVIzet; duurzaamheid wordt meegenomen in de eisen en weegt voor 1/3 in gunning; alle bestellingen duurzaam); getoetst via steekproeven bij grootste leveranciers Biodiversiteit: pilot om KPI te ontwikkelen in samenwerking met beleidsverantwoordelijken LNV
Circulariteit (inclusief biobased)	2	Samen met andere Ministeries verkennen van de mogelijkheden/KPI's om kringlooeconomie/landbouw te bevorderen via departementale inkoop en waar mogelijk toepassen Pilots biobased indien zich daarvoor de mogelijkheden voordoen
SROI	3	Door een leveranciersbenadering de bijdrage van de inkoopgelden van EZK/LNV aan SROI vergroten. In 2025 noteren alle leveranciers bij wie EZK en LNV voor meer dan 1 miljoen euro hebben ingekocht hun bijdrage aan SROI in Wizzr.
Ketenverantwoordelijkheid	1	Omdat op departementaal niveau nauwelijks sprake is van inkoop waarbij ISV aan de orde is, beperken we ons tot verantwoording over gepaste zorgvuldigheid bij de categorieën ICT Werkplek Rijk (IWR) en Consumptieve dienstverlening (CD)
Diversiteit en inclusie	4	We gaan ervan uit dat in de looptijd van het actieplan een Rijksbrede benadering komt overeenkomstig die van het Ministerie van OCW (leveranciers ondertekenen het Charter, of geven een vergelijkbare verklaring af, en registreren het bij de SER). EZK/LNV zullen deze werkwijze volgen.
Innovatie	2	EZK/LNV voeren een pilot innovatiegericht inkopen uit en formuleren een voorstel voor een meetbare ambitie indien de pilot daartoe voldoende handvatten biedt.
SDG's	2	Als onderdeel van de leveranciersbenadering voor SROI verkennen we ook de mogelijkheden die het Manifest MVOI voor de profitsector biedt om de SDG's als gemeenschappelijke taal in het inkoopproces op te nemen. Als deze er blijken te zijn, voeren we een aantal pilots uit.

Naast ambities op de inhoudelijke thema's hebben EZK en LNV ook aandacht voor het verbeteren van een aantal processen. Deze zijn allemaal te beschouwen als een streven om MVOI beter te borgen in de organisaties van EZK en LNV:

Procesdoel	Acties
Versterken duurzaam opdrachtgeverschap	In 2025 zijn de MVOI-ambities (duurzaamheid in de eisen van de aanbestedingen; duurzaamheid weegt voor 1/3 mee in de gunning; alle bestellingen zijn duurzaam) onderdeel van de duurzaamheidsparagraaf in de jaarplannen van alle onderdelen van EZK/LNV.
Versterken samenwerking met leveranciers	Door de onderzoeken intensificeert de MVOI-coördinatie van de CDI de samenwerking met leveranciers. Doel is hen te stimuleren tot verdere verduurzaming. Hierbij nemen we de Manifesten MVOI voor de overheid en de markt als uitgangspunt en anticiperen we, voor

		zover mogelijk, op de komst van de CSRD in samenwerking met de beleidsverantwoordelijken van EZK.
Verbeteren interne samenwerking		Op departementaal niveau verzamelen de MVOI-coördinatoren van de CDI-office en het InkoopUitvoeringsCentrum (IUC) praktische handvatten voor opdrachtgevers en inkoopadviseurs. Op Rijksniveau maken de MVOI-coördinatoren CDI deel uit van het Social Return-netwerk en stimuleren ze het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) tot het ontwikkelen van meer coördinerende faciliteiten.
Versterking van voortgangsbewaking door data en effectbewaking		Op departementaal niveau: • Verspreiden de MVOI-coördinatoren CDI en IUC continue ontwikkelde kennis over het meten van effecten voor circulariteit, SROI, ISV, D&I en innovatie en bevorderen de aanschaf/werking van systemen om de voortgang te bewaken. • Zorgen de MVOI-coördinatoren CDI en IUC ervoor dat het duurzaamheidsgehalte van contracten inzichtelijker wordt. • Zullen de MVOI-coördinatoren CDI en IUC, indien nodig, adviseren over de verdere ontwikkeling van het duurzaamheidsdashboard, het verzamelen van data voor de CO2-prestatieladder en het duurzaamheidsverslag bij het programma VB. Op Rijksniveau: • Neemt de MVOI-coördinator CDI deel aan de interdepartementale werkgroep Duurzaamheidsdata om aansluiting te houden op de Rijksbrede ontwikkeling van KPI's

Inrichting

De MVOI-coördinator EZK/LNV maakt formatief onderdeel uit van de CDI-office EZK/LNV, maar is functioneel opgenomen in het programma van de departementale duurzaamheidscoördinatie. Hij is bovendien vaste deelnemer van de twee werkgroepen die voor EZK en LNV zorgen voor de verbinding tussen de beleidsdoelen (energietransitie en kringlooplandbouw) en de voorbeeldrol van de beide Ministeries bij de uitvoering van het Klimaatakkoord. Hoewel de bevordering van de verduurzaming van de leveranciers het hoofddoel is, is dit dus wel verbonden met de twee andere manieren om met inkoop verduurzaming te bevorderen. Voor de uitvoering van het MVOI-actieplan werkt de MVOI-coördinator EZK/LNV nauw samen met de MVOI-coördinator van het InkoopUitvoeringsCentrum (IUC) van EZK/LNV.

Informatie

Voor meer informatie kunnen belangstellenden terecht bij de CDI-office van de Ministeries van EZK en LNV (directie Informatievoorziening) en bij de MVOI-coördinatie:

Jolanda van der Ham: j.p.m.vanderham@minezk.nl

Ad van de Staaij: a.j.vandestaaij@minezk.nl